

várjuk, úgy járunk, mint az, akinek a háza égni kezd és ahelyett, hogy a kezdő tüzet saját maga oltaná el, várja, míg a tüzoltók megérkeznek és a háza elég.

Nem vagyok közigazdász, de annyit józan ésszel belátok, hogy a város jelenlegi gazdasági rendszere mellett egészségügyi intézményeink tömkelege, mind az utak kövezése, a csatornázás, lakásviszonyok rendezése, a kórház stb. sohasem fog megvalósulni, mint ahogy az a múltban sem valósult meg.

A háboru megmutatta erőinket és erényeinket, de egyuttal éles világításba helyezte hibáinkat is.

Ez a vértenger titáni erővel sujtott végig raitunk, anyagiakban és javakban rettenetes pusztítást végzett, de egyuttal mint egy nagy tanító-mester is áll előttünk.

Be kell látnunk, hogy a város gazdasági irányítását tökéletesen új alapra kell fektetni, azt új szellemben kell megtermékenyíteni.

Nem áll módomban, hogy távolról is jelezhessem azokat az irányelveket, melyek arra hivatottak, hogy a város gazdasági rendszerü megtermékenyítését és megújítását megvalósíthatják.

De hogy a vagyon, az érték eltolódása, újjászületése — mondjuk — semmiből gigászi nagyságra való emelkedése mily bizarr formákban mutatkozik, legyen szabad illusztrálásképpen erre vonatkozólag két markáns példával szolgálnom.

Az egyik fényes példája a város mostani gazdasági rendszerének s mutatja, hogy milyen külterjesen kezeli a földjét. Egy orvos-kollégám, aki Királyhalmon 10 hold földet bérel a várostól s ezért évi bérösszegként 80 koronát fizet, 1917-ben 72,000 korona tiszta jövedelmet mutat ki a bérföldön termelt borból anélkül, hogy ez a szép hozam valami nagy megerőltetésébe került volna, mert e csekély mellékjövedelem mellett úgy katonai, mint polgári hivatásának teljes mértékben eleget tett. Ez évre persze a jelenlegi konjunktúrák mellett 200,000 korona jövedelemre számíthat.

Tehát míg az egyik oldalon 80 korona, addig a másik oldalon 72,000, illetve 200,000 korona áll.

A másik eset pedig félremagyarázhatatlanul mutatja, hogy milyen adóalanyból rekrutálódik közönségünk. Karlsbadi tartózkodásom alatt egy előkelő fehérenemű boltban tudomásomra jutott, hogy ott egy a háboru előtti években igen szerény viszonyok közt élő szegedi paprikakofa rövid 2 óra alatt 80,000 korona értékű legfinomabb fehéreneműt vásárolt leányának.

Ezek a példák hangosan beszélnek és önkénytelenül irányítanak. Ilyen bérletek száma ezerre rug. A tanácsnak meg kell találnia a módját, hogy miképp fordíthatja legális, tehát törvényes uton a saját javára a bérlőknek ezt a kedvező konjunktúráját, hogy a bérlet egy évi hozama a tulajdonos földértékének a tízszeresét képezi.

Viszont N. paprikakofának az esete, a mely szintén nem áll egyedül, mutatja, hogy esetleges társadalmi adó révén a legnagyobb könnyedséggel teremthetjük meg azt a célvagyon, melynek segítségével közegészségügyi investícióinkat megvalósíthatjuk.

Nem tudom ezek után elhinni, hogy egy 21 millió kórház építésével a város gazdaságilag tönkremenjen, egy olyan város, a melynek ilyen források állanak rendelkezésre, mikor azt nem tíz, hanem 5 szegedi kofa játszva tudja kiifizetni, anélkül, hogy megszűnne milliomos lenni továbbra is és ne élvezhetné zavartalanul azt a krózsusi életet, a melyet a háboru előtt még csak álmában sem mert volna elképzelni.

De hiszen nem 21 millióról, csak 5 millióról van szó, mert az állam készséggel nyújtja segítő jobbát és nekünk csak azt meg kell ragadni.

Ha pedig közelebbről tekintjük meg azt az 5 milliót és ha a mostani pénzürtéket összehasonlítjuk a háboru előtti értékkel, úgy

be kell vallanunk, hogy az 1912-ben a város által elvállalt három és fél/milliós költség kétségtelenül ma már ekvalens legalább is 15 millió koronával.

Kérdem ezek után, vajon lehet-e egyáltalában szó gazdasági derutáról. Megengedem, hogy az ügy iránt érzett lángoló szeretetem a gazdasági kérdés megoldását rakéta sziporkájában mutatja és hogy az egész az utópia látszatát kelti, én azonban a magam részéről meg vagyok győződve, hogy a város szerencsés vagyoni helyzeténél, óriási gazdagságánál fogva helyes, céltudatos, modern gazdasági irányítás mellett mintegy kiapadhatatlan forrásból a bőség szarujaként fogja önteni a javakat, melyek lehetővé fogják tenni, hogy önerőnkől s az állam támogatásával egészségügyünk emelkedőbb álmát megvalósíthassuk.

Ha most igazán és komolyan akarunk, mint ahogy komolyan akarunk is kell, úgy elérkezett az utolsó pillanat, hogy a Korb Flóris-féle tervet megvalósításával egészségügyünk újjászületését biztosítsuk.

Angol csapatok egyesültek a szibériai cseh csapatokkal

London, augusztus 13. A Reuter-ügynökség jelenti: A hadügyi hivatal jelentése szerint a Wladivosztkóban partraszállott angolok az Uzrich-rontra nyomultak előre, a hol a csehek lelkesen üdvözölték őket.

Meggyengült a francia támadások ereje

Berlin, augusztus 13. A Wolff-ügynökség jelenti: A német csapatoknak az Oise és Avre között történt ügyes kitérő mozdulata a jelek szerint immár elvette a francia támadás lökö erejét. Tömeges harcbevételével és kiméretlen emberpazarlással igyekezett a francia hadvezetőség a lehetetlenné vált megsejteszt, valamint a kijelölt támadási bázis elvesztését kiegyenlíteni. A német példát utánözva, a francia tüzéség nagy részét támadó ütegek formájában közvetlenül a gyalogság után vonultatták. A francia kísérő ütegek már a fölvonulásnál a nehéz tüzéség tüzebe jutottak és részben már az állásba helyezkedés előtt a német tankelhárító ütegek tüzelésétől megsemmisültek és így a német gyalogságra nem voltak veszedelmek. A francia vezetőség mindazonáltal a sötétség beálltáig folyton-folyvást rohamoztatta gyalogságát. Ezzel csak a francia veszteségek emelkedését érte el. Helyenkint a halottak egész sora fekszik a német vonalak előtt. Különösen súlyosak a támadók veszteségei Tillolovnál, ahol a készenlétbe helyezett francia tartalékokat a német tüzéségi tűz majdnem teljesen megsemmisítette.

Ellentámadásba kezdtek a németek a Roye és a Somme közt

London, augusztus 13. A Reuter-ügynökség értesülése szerint az angolok Bray község széléig jutottak el. A németek jelentékeny számu új hadosztállal és tüzéséggel erős ellentámadásokat intéznek a Roye-ut és a Somme között. Különösten Royetől dényugatra ellenakcióik igen hevesek. (M. T. I.)

Eredménytelenül támadnak az angolok.

Berlin, augusztus 13. A Wolff-ügynökség jelenti: Az antant-seregek 11-én a harci front mindkét szárnyán ismét nagy erőket vetettek harcba az áttörés kikényszerítésére. Reggel öt órakor a Sommetől északra levő területtől Lihorszkieig tüzéségi orkán tört ki, melyet erős támadások követtek. Ismét sürü köd kedvezett az ellenségnek, bár az angolok semmiféle veszteségre nem voltak tekintettel. Minden támadásukat kemény

harcban visszavertük. Lihorszkienál ugyan átmenetileg az angolok sikert értek el, de a német ellentámadás ismét visszazoritotta őket az 1916. évi Somme-csatában teljesen elpusztított község romjaira. Tovább délre Haulsesből kitört német ellentámadás az angolokat ismét kivetette Halluból, úgy, hogy rendetlenül Chillhybe hátráltak.

Francia félhivatalos a német védekezésről.

Genf, augusztus 13. A Havas-ügynökség jelentése szerint vasárnap délután óta ismét rendkívüli tevékenység uralkodik a nyugati front összes pontjain. Különösen heves a tüzéségi tevékenység. A németek állásaikat kitünően védik.

A bresztlitovszki békeszerződés revíziója.

Berlin, augusztus 13. Az itteni lapok Joffe orosz követ elutazásának híréhez nem fűznek kommentárt. Annyi mindenesetre tény, hogy a követ távozása nem jelenti a Németország és az orosz kormány között való viszony megrosszabbodását. Csak azt jelenti Joffe váratlan elutazása, hogy a moszkvai válság tetőpontjához közeledik.

Az antant szocialistáinak kongresszusa.

London, augusztus 13. A Reuter-ügynökség jelenti: E hó 17-től 19-ig Londonban a szövetséges országok munkásainak és szocialistáinak küldöttei kongresszusra ülnek össze. Az amerikai delegátusokon kívül hír szerint franca, belga, olasz, szerb, görög, portugál és kanada küldöttek fognak megjelenni. (M. T. I.)

Az olasz vezérkar jelentése.

Augusztus 11. A fronton meglehetősen mérsékelt harci tevékenység. A Tonale-vidéken, a Lagarina-völgyben és az asiagói fensík keleti részének ütegeink eredményesen zavarták az ellenséges vonalakat. A Col de Rossotól északra járőreink egy ellenséges osztagot visszavonulásra kényszerítették. Légihajók és repülőgépek tegnap kielégítő eredménnyel bombázták az ellenséges front mögött levő katonai telepeket. Légiharcokban öt ellenséges készüléket lelőttünk. Albánia: E hó 11-én Semeninel az ellenséget Jagodina kiürítésére és a folyó jobbpartjáról való visszavonulásra kényszerítettük. Tegnap ellenséges osztagokat, melyek Berat-tól északnyugatra vonalainkhoz közeledni akartak, visszavertünk és üldöztük.

Anglia kenyérellátása 40 hétre biztosítva van.

London, augusztus 13. Parnes munkásügyi miniszter szombaton éjszaka beszédet mondott és a következőket fejtette ki: Az eddigi jelentések szerint az ezidei termés a legjobb emberemlékezet óta. A természet csakis kenyérelőállítás céljaira fogjuk felhasználni, a mi egymagában véve is nagyon héten át biztosítja a lakosság ellátását. A bevetett terület kiegészítésül kétszáz akre földet kisgazdaságokra és parcellázásokra fordítanak, ami annyi hajótér megtakarítását jelenti, hogy 280,000 amerikai katonát lehet vele Európába szállítani. (M. T. I.)

Elsülyedt angol gőzös.

Rotterdam, augusztus 13. A City of Diana 3417 tonnás brit gőzös elsülyedt. A 415 tonnás Cottonfield amerikai vitorlás roncsállapotban partra vergődött. (M. T. I.)

A francia vezérkar jelentése.

Francia hivatalos jelentés 12-ikéről:

Az Avre és az Oise között a helyzet változatlan. Az új folyamán a tüzéségi tűz Malcuisse Villers és Grimilers ellen fokozódott. A többi arcvonalról nincs jelenteni való.